

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1945 kl. 4 em.

*Utlåtande i anledning av väckt motion angående vissa ändringar
i jaktstadgan m. m.*

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 77, av herr *von Friesen* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla att ändringar göras i enlighet med vad i motionen föreslagits dels i jaktstadgan, dels i den årligen utkommande kungörelsen om jakttider antingen tills vidare eller ock under fem år, räknat från den 1 juli 1945.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för nämnda yrkande hänvisas till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande i ärendet av domänstyrelsen, som därvid tillika överlämnat yttrande av Svenska jägareförbundet.

Domänstyrelsen har avstyrkt bifall till motionen och anfört följande:

De fridlysningsbestämmelser, som äro meddelade i 1938 års jaktstadga, tillkommo efter ingående utredning. Visserligen tarva dylika föreskrifter med årens lopp justering allteftersom tillgången på olika djurslag skiftar och förhållandena i övrigt förändras. Fridlysningsetiderna ha också med hänsyn härtill för varje år i vissa avseenden ändrats. Ehuru ofta återkommande ändringar i fridlysningsbestämmelserna enligt styrelsens mening så vitt möjligt böra undvikas, ställer styrelsen sig förstående för sådana, då genom närmare utredning ådagalagts att vägande skäl tala därför. Av motionen framgår ej huruvida särskild utredning legat till grund för de av motionären framförda förslagen, som i en del fall synas så vittgående, att de ej kunna slutligt prövas utan föregånget allsidigt och grundligt övervägande. Svenska jägareförbundet har i sitt yttrande meddelat, att förbundet hade under utredning flera av de frågor, som av motionären framförts — bland annat frågan om vårjakten — och att förbundet framdeles, då utredningarna vore slutförda, ämnade avgiva förslag till de ändringar i fridlysningsbestämmelserna m. m., som kunde föranledas av de vid utredningarna vunna resultat. Vid sådant förhållande anser styrelsen att motionen ej bör föranleda någon åtgärd.

Även *Svenska jägareförbundet* har avstyrkt vidtagande av åtgärder i motionens syfte. I övrigt har förbundet anfört följande:

Motionären framhåller, att de flesta arterna av vilda däggdjur och fåglar i vårt land under senare tid gått mycket tillbaka och att detta förhållande icke minst skulle gälla beträffande rovfåglarna. Påståendet torde vara en

sanning med modifikation. Att vissa småviltstammar minskat i förekomst från tiden omkring sekelskiftet kan emellertid icke förnekas. Detta torde till övervägande del bero på den framträngande kulturen med fortskridande jorddelning och ökat antal jägare. Å andra sidan kan påvisas en kraftig ökning av vissa däggdjursarter, såsom älg och rådjur. Helt nya arter ha också tillförts den svenska faunan genom fältharen och fasanen. Under de senaste åren har även stammen av skogshare märkbart ökat. Skogsfågeln synes efter en lång period med ringa förekomst nu visa bättre tillgång. Vad rovdjuren beträffar torde motionärens farhågor för stammarnas existens var överdrivna. Räven förekommer rikligare än kanske någonsin förr och grävlingen finnes alltjämt i en konstant och jämn stam över södra och mellersta Sverige. Mårdstammen tillväxte märkbart under den långa fridlysningstiden. Hur jakten, som sedan några år är medgiven under januari månad, kommer att inverka på stammen, torde nu vara för tidigt att yttra sig om. Duvhöken och sparvhöken uppvisa enligt förbundets senaste viltstatistik god tillgång inom åtta län och mindre god eller varierande tillgång inom övriga delar av riket. Någon fara för deras existens föreligger icke enligt förbundets mening.

Motionärens uttalande att den moderna jaktvården eftersträvar att utrota rovdjuren är icke riktigt. Jaktvården önskar icke utrota någon art av vilda djur, men strävar efter att åstadkomma balans i förekomsten mellan s. k. nyttiga djur och rovdjur. På sådana platser, där rovdjuren genom sitt stora antal hota att ödelägga de nyttiga viltstammarna, verkar jaktvården för att nedbringa antalet rovdjur till skälig nivå.

I fjorton skilda punkter föreslår motionären ändringar i jaktstadgan och i den årligen utkommande kungörelsen om tillfälliga ändringar i fridlysningstiderna för vissa djurslag. Förbundet har intet att invända emot sådana ändringar i fridlysningsbestämmelserna, som kunna gagna jaktvården och naturskyddet i riket, men får framhålla att den nu gällande jaktlagstiftningen tillkom så sent som år 1938 och då efter ett synnerligen grundligt och omfattande utredningsarbete. Inom förbundet pågå emellertid för närvarande utredningar, som beröra flera av de av motionären framförda förslagen. Sålunda har förbundets försöksledare sedan något år påbörjat en vetenskaplig undersökning rörande rovdjurens biologi speciellt inriktad på att utröna deras nytta respektive skada för andra djurarter. På arbetsprogrammet för en inom förbundet tillsatt kommitté för beredning av uppkommande fridlysningsärenden står bl. a. frågan om vårjakten efter sjöfågel och därmed sammanhängande problem, fridlysningstiden för änder och vadare m. m. Inom förbundet pågå således utredningar, som intimt sammanhänga med de av motionären framlagda spörsmålen. Sedan dessa slutförts, torde förslag om ändringar i fridlysningsbestämmelserna komma att genom domänstyrelsen ingivas till Kungl. Maj:t.

Motionärens förslag att utan närmare utredning ändra de nu gällande fridlysningsbestämmelserna kan förbundet icke biträda.

Förbundet får därför för närvarande avstyrka vidtagande av åtgärder i motionens syfte.

Utskottet.

I motionen framläggas synnerligen omfattande förslag till ändrade fridlysningsbestämmelser m. m. för ett stort antal djurarter. Ett genomförande av förslagen synes förutsätta ändringar i dels jaktstadgan, dels de tid efter annan utfärdade fridlysningsbestämmelserna.

Utskottet får i anledning härav framhålla, att avgöranden i vad mån vissa djurarter skola antingen helt och hållet eller under vissa tider av året fredas

för jakt, eller om skottpengar eller andra belöningar skola utfästas för dödandet av desamma, icke böra fattas utan att samtliga på frågan inverkan- de omständigheter varit föremål för grundliga utredningar. Ehuru vissa i motionen framlagda förslag, t. ex. det som berör vårjakten, synas förtjänta av beaktande, anser sig utskottet icke, enbart med stöd av den i ärendet före- bragta utredningen, kunna uttala sig om vad som i nämnda eller annat av- seende kan vara lämpligt. Emot förslaget att utbetalning av skottpengar för dödande av rovdjur borde helt förbjudas får dock utskottet ställa sig avvisande. I sammanhanget må nämnas, att utskottet i ett tidigare denna dag avgivet utlåtande, nr 43, uttalat sig för att nu utgående belöningar för dödande av varg och järv borde bibehållas.

Såsom utskottet erinrat i ett vid föregående års riksdag avgivet utlåtande nr 48, i anledning av ett av samme motionär framlagt förslag av i vissa delar ungefär samma innebörd som det nu föreliggande, falla bestämmelserna an- gående fridlysning av vissa djur och djurslag, med undantag för vad som gäller björn, lo och örn, helt under Kungl. Maj:ts lagstiftning. Enligt vad som framhållits av Svenska jägareförbundet torde för övrigt vissa av de i mo- tionen berörda frågorna redan vara under utredning inom förbundet, i vilka avseenden Kungl. Maj:t sålunda torde komma att få taga ställning även utan något motionärens ytterligare åtgörande.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionen II:77 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 8 maj 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Alfred Andersson, Jacob Hansson, Ander- berg, friherre Beck-Friis, Bondeson, Svedberg* och *Sundelin* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i Löbbo, *Ericsson* i Sörsjön, *Carlström, Måler, Larsson* i Karlstad, *Jacobson* i Vilhelmina, *Johansson* i Öckerö och *Andersson* i Hedensbyn.
